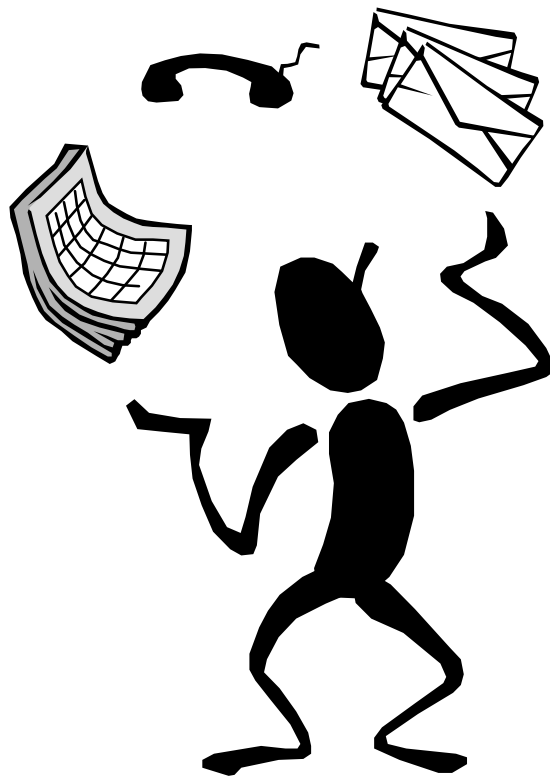

RUTINEHÅNDBOK HALDENSERE UNDER SONING

HALDEN KOMMUNE

1. INNHOLDSFORTEGNELSE

2. FORORD

3. INNLEDNING

I GENERELL DEL

4. HVILKE INNSATTE REGNES SOM HALDENSERE

- 4.1 Lov om sosiale tjenester i arbeids og velferdsforvaltningen
§ 3 kommunenes ansvar
- 4.2 § 10 – 1 Oppholdskommunens ansvar
- 4.3 § 10 – 3. Avgjørelser ved tvister
- 4.4 Flytting fra annen kommune til Halden

5. BOLIGANSKAFFELSE I HALDEN

- 5.1 Sentrale føringer vedrørende boligsosialt arbeid
- 5.2 Hvem defineres som bostedsløse?
- 5.3 Om boligsituasjonen i Halden
- 5.4 Midlertidig botilbud - NAV
- 5.5 Hvordan finne bolig i Halden?
- 5.6 Kartlegging
- 5.7 Husleiekontrakt
- 5.8 Søknad om økonomisk bistand til dekking av husleie
- 5.9 Kommunal depositumgaranti.
- 5.10 Statlig bostøtte
- 5.11 Hva Halden kommune ikke gjør?
- 5.12 Kjøpe bolig
 - 5.12.1 Startlån
 - 5.12.2 Boligtilskudd
 - 5.12.3 Krav om tilbakebetaling
- 5.13 Søknad om kommunal bolig

6. ØKONOMISK BISTAND

- 6.1 Melding til NAV – Trygd
 - 6.2.1 Om sosialstønad
 - 6.2.2 Råd og veiledning vedrørende gjeld
 - 6.2.3 Hjelp til forvaltning av egen økonomi
- 6.3 Utgifter det kan være aktuelt å søke støtte til hos NAV
 - 6.3.1 Husleie, renter og avdrag på boliglån
 - 6.3.2 Gjeldsutgifter
 - 6.3.3 Klær
 - 6.3.4 Toalettartikler m.m.
 - 6.3.5 Hårklipp

- 6.3.6 Nødvendig legehjelp og medisiner
- 6.3.7 Tannbehandling
- 6.3.8 Utgifter til sport og fritidsaktiviteter
- 6.3.9 Utdanning
- 6.3.10 Telefonutgifter
- 6.3.11 Særlige hjelpemidler
- 6.3.12 Permisjoner og fremstillinger
- 6.3.13 Rømming
- 6.3.14 Jule og fødselspresanger
- 6.3.15 Leie av lagerplass

7. ØKONOMI VED FRIGANG, I OVERGANGSBOLIG ELLER I INSTITUSJON (§ 12 SONING)

8. KOMMUNAL OPPFØGING ETTER ENDT SONING

9. BEREGNET BEHANDLINGSTID FOR SØKNAD OM ØKONOMISK BISTAND VED NAV HALDEN

10. NAV

- 10.1 Adresse, telefonnummer m.m. til NAV Halden
- 10.2 Generelt
- 10.3.1 Hva er kvalifiseringsprogrammet (KVP)?
- 10.3.2 Er kvalifiseringprogrammet noe for deg?
- 10.3.3 Hva inneholder programmet?
- 10.3.4 Hva er kvalifiseringsstønad?
- 10.4.1 Hva er arbeidsavklaringspenger (AAP)?
- 10.4.2 Hvem kan få arbeidsavklaringspenger?
- 10.5 Hva er NAV Halden sin rolle og hva er NAV i fengselet sin rolle?
- 10.5.1 NAV Halden
- 10.5.2 NAV i fengselet
- 10.5.3 Hva kan NAV i fengselet tilby?

11. KOMMUNALE TJENESTER I HALDEN

- 11.1 Halden kommunes Sentralbord m.m.
- 11.2 Fængselskoordinator
- 11.3 Oppfølgingstjenesten
- 11.4 Psykiatriteamet
- 11.5 Koordinerende fellestjenester
- 11.6 Barneverntjenesten
- 11.7 Individuell plan

12. ANDRE AKTUELLE SAMARBEIDSPARTNER

- 12.1 Sosialmedisinsk poliklinikk (SMP) Halden
- 12.2 Distriktpsikiatrisk senter (DPS) Halden/Sarpsborg

13. FRIVILLIGE ORGANISASJONER

- 13.1 WayBack
- 13.2 RIO - Rusmisbrukernes Interesseorganisasjon
- 13.3 Alfa og Omega
- 13.4 Røde Kors – Visitortjenesten
- 13.5 Prison Fellowship
- 13.6 Anonyme Alkoholikere AA
- 13.7 Anonyme Narkomane NA

14. ANDRE FRIVILLIGE LAG OG ORGANISASJONER I HALDEN

II SPESIFIKK DEL - PROSEDYRER

- 1. Overføring til Halden Kommune fra annen kommune
- 2. Prosedyre for kontakt med kommunal fengselskoordinator
- 3. Prosedyre for "Søknad om tjenester /registrering av behov" i Halden kommune
- 4. Prosedyre for søknad til NAV om dekking av boutgifter og kommunal depositumgaranti
- 5. Prosedyre for søknad om statlig bostøtte
- 6. Prosedyre for søknad om startlån og boligtilskudd
- 7. Prosedyre for søknad om kommunal bolig
- 8. Prosedyre for søknad om bistand i forhold til gjeld
- 9. Prosedyre for søknad om livsopphold
- 10. Prosedyre for søknad om Individuell plan

III VEDLEGG

- A. Mal/forslag "Varsel vedrørende eventuelle framtidige refusjonskrav"
- B. Samarbeidsavtale mellom Kriminalomsorgen region øst og Halden kommune om bosetting ved løslatelse.

2. FORORD

Dersom den straffedømte ønsker å tilpasse seg samfunnet igjen etter endt soning, og ikke havne tilbake i fengsel, medfører dette store utfordringer for den som skal løslates. Erfaring viser at dersom løslatelsen skal være vellykket må rehabiliteringsarbeidet begynne i god tid før løslatelsesdagen og i mange tilfeller allerede ved soningsstart.

En vellykket løslatelse til et liv uten kriminalitet avhenger først og fremst av den domfelte selv. Samtidig er det mange etater som har ansvar for å støtte og bidra.

Dersom den innsatte velger at soningstiden skal være "ikke-tid", og glemme verden på utsiden av fengselet, viser erfaring og forskning at sannsynligheten for ny kriminalitet, nye dommer og nytt opphold i fengsel øker. Det er de første timene og dagene etter løslatelsen som er mest kritisk når det gjelder risiko for tilbakefall. Å få "tettet denne glippsonen" er et ansvar både for den innsatte, kriminalomsorgen og kommunen. Denne "tettingen" må begynne i god tid før løslatelsen. Dette arbeidet er beskrevet bl.a. i St.meld. nr. 37 (2007 -2008) og betegnes som "Tilbakeføringsgarantien".

Om utfordringene er store for den som skal løslates, kan utfordringene også være store for etater som er satt til å bistå den innsatte, dvs. ansatte i Kriminalomsorgen og ansatte i hjelpeapparatet på utsiden av muren. Dette har flere årsaker. En årsak kan være at hvert enkelt fengsel og hver enkelt kommune er organisert forskjellig, med egne regler og egne kulturer. Dette gjør at det kan være vanskelig å orientere seg i forhold til samarbeidspartnere enten du er på den ene eller andre siden av muren. En annen viktig erfaring som er gjort i prosjektet " Fra fengsel og institusjon til egen bolig i Halden" er at vi mener så mye om hverandre og vet svært lite. Vi lever alle i hver vår verden og tror at slik jeg oppfatter og ser verden slik gjør også andre det. Slik er det bare ikke.

For å prøve å gjøre våre verdener litt mere samkjørte, og med et ønske om å gjøre arbeidet rundt den enkelte innsatte enklere, har Halden kommune valgt å lage en "Rutine og prosedyrehåndbok for arbeidet med Haldensere under soning". Vi har et håp og en tro på at dette kan bidra til å gjøre mulighetene for den løslatte i å lykkes større.

Imidlertid er både Kriminalomsorgen og kommunen levende organismer og hele tiden i utvikling og under endring. Vi må derfor regne med at det som blir skrevet i dag, nødvendigvis ikke stemmer i morgen. Det er derfor viktig

med et nært samarbeid og en god dialog mellom alle parter.

Lykke til.

Halden 18.03.11

Arne Dalene.

3. INNLEDNING

“Rutinehåndbok vedrørende Haldensere under soning - Halden kommune ” er et resultat av bl.a. de erfaringer som er gjort i prosjektet ” Fra fengsel og institusjon til egen bolig i Halden”. Prosjektet har vart i tre år fra 2008 til 2010. Prosjektstillingen som Fengselskoordinator har blitt finansiert av Statens Husbank og Fylkesmannen i Østfold.

Til grunn for prosjektet ligger flere statlige føringer og reformer, og hvor bl.a. begrepet ”Tilbakeføringsgarantien” står sentralt. Tilbakeføringsgarantien er beskrevet i Stortingsmelding nr. 37 (2007 – 2008) ”Straff som virker – mindre kriminalitet – tryggere samfunn”.

Tilbakeføringsgarantien beskriver både hvilke rettigheter som inngår og hvordan tilretteleggingen gjennom soning og løslatelse må skje for at tjenestene skal utløses i samsvar med lovverket.

Planlegging av løslatelse og tilbakeføring skal i prinsippet starte ved mottakelsen av rettskraftig dom. Varetektsinnsatte skal ha tilbud om slik planlegging på hvilket som helst tidspunkt før saken har vært oppe til doms eller dommen er rettskraftig. Hvordan straffen gjennomføres, har stor betydning for hvor enkelt eller vanskelig det er for den domfelte å finne sin plass i samfunnet etter at straffen er gjennomført. I størst mulig grad skal de innsatte og domfelte selv ta ansvar for egen rehabilitering og reintegrering. En forutsetning for at de skal kunne klare det, er at de kan komme i kontakt med de etater de trenger tjenester fra.

I tråd med resultatene fra norske og internasjonale levekårsundersøkelser blant innsatte og domfelte, kan de viktigste elementene i tilbakeføringsgarantien defineres slik:

1. Tilfredsstillende bolig
2. Muligheter for utdanning eller opplæring
3. Arbeid, arbeids- og velferdsforvaltningens tjenester og virkemidler
4. Sosiale tjenester, herunder individuell plan
5. Helsetjenester, herunder om nødvendig behandling for psykiske lidelser og rusproblemer
6. Økonomisk rådgivning og bistand ved gjeldsproblemer

Prosjektet bygger også på "Samarbeidsavtale mellom Kriminalomsorgen region øst og Halden kommune om bosetting ved løslatelse", inngått 25.03.08. Samarbeidsavtalen er fortsatt gjeldende og bør der være kjent for alle som arbeider eller kommer i kontakt med haldensere under soning enten de er på den ene eller andre siden av muren.

I forhold til tilbakeføringsgarantien begrenser imidlertid Samarbeidsavtalen seg til langtidsdømte. dvs. til personer med dom over 6 mnd. Samarbeidsavtalen beskriver de forskjellige etaters ansvar og hva den enkelte betjent og kommuneansatte skal gjøre. Å få dette til å fungere må imidlertid ikke være den enkelte ansattes oppgave, men være et ansvar hele organisasjonen må ta og implementere.

Kjetil Solstad ble ansatt som prosjektmedarbeider og Fengselskoordinator i Halden kommune i 2008. Han gikk over i fast stilling i Kriminalomsorgen i 2009. Fra våren 2009 og i 2010 har Arne Dalene vært prosjektmedarbeider og innehat stillingen som Fengselskoordinator. Prosjektleder har vært Gunn Flage.

De to første årene av prosjektet gikk med til å bli kjent med Kriminalomsorgen og opparbeide rutiner, og å følge opp Haldensere som sonet ved forskjellige fengsel. I og med at det ble utskifting av prosjektmedarbeider etter det første prosjektåret valgte Halden kommune å søke om penger til å videreføre prosjektet et tredje år. Hensikten har da vært, på bakgrunn av de erfaringene som har blitt gjort, å skrive en rutinehåndbok.

Hvert fengsel og hver kommune har forskjellig organisering, regler og rutiner. En kontaktbetjent eller sosialkonsulent vil derfor måtte arbeide annerledes i forhold til en innsatt fra Halden enn f.eks. en innsatt fra Fredrikstad kommune. Og ansatte i Halden kommune, NAV eller andre må forholde seg forskjellige i forhold til en innsatt i Halden fengsel enn en som soner sin dom ved Bastøya eller ved Sandaker overgangsbolig. Rutinehåndboken er derfor tenkt som et hjelpemiddel i forhold til arbeidet med innsatte fra Halden, både for ansatte i Halden kommune, ansatte i Kriminalomsorgen og ikke minst for den innsatte selv.

Det er mange som har bidratt til at rutinehåndboken har tatt form. Høsten 2010 ble det oppnevnt en tverretattlig gruppe kom for å drøfte hvordan innholdet i en slik rutinehåndbok burde være. Gruppen har hatt jevnlig møter utover høsten og vinteren 2010 / 11. Følgende etater og organisasjoner vært med i arbeidet: WayBack Østfold, Rusmisbrukernes Interesseorganisasjon (RIO) Østfold, Fylkesmannen i Østfold, Sosialmedisinsk Poliklinikk Halden, Friomsorgskontoret i Østfold, Tilbakeføringskoordinatorer og NAV veiledere

fra Halden fengsel, NAV Halden, Koordinerende enhet og Rusteamet i Halden kommune. Takk for hver enkelt sitt bidrag.

Rutinehåndboken vil foreligge i en papirversjon tilgjengelig for innsatte uten internett og som en nettversjon på Halden kommunens hjemmeside www.halden.kommune.no og på kommunenes intranett. Vi anbefaler versjonen på kommunens hjemmeside da den vil være oppdatert i forhold til endringer av rutiner, samt knyttet opp med linker til diverse lover, regler, skjemaer osv.

Videre arbeid

“Rutinehåndbok vedrørende Haldensere under soning - Halden kommune ” må ikke sees på som noe endelig produkt, men som en hjelpende veiviser for den innsatte fra Halden og personer som skal bistå den innsatte i forhold saksgang m.m. i løslatelsesprosessen. Det blir derfor viktig at håndboken kontinuerlig er under evaluering og revisjon.

Avvik

I henhold til Samarbeidsavtalens pkt. 13 er det etablert et samarbeidsutvalg mellom kommunen og Kriminalomsorgen region øst. Samarbeidsutvalget skal møtes én gang i året og skal følge opp samarbeidsavtalen. Avvik i forhold til samarbeidsavtalen bør derfor meldes til vikarierende rådgiver i kriminalomsorgen region Øst Hege Kongerud og/eller leder for leder for Oppfølgingstjenesten i Halden kommune.

4. HVILKE INSATTE REGNES SOM HALDENSERE

Til grunn for hvilke innsatte som tilhører Halden Kommune ligger Lov 2009-12-18 nr. 131: Lov om sosiale tjenester i arbeids og velferdsforvaltningen, § 3 Kommunens ansvar. Denne bygger på tidligere Lov om sosiale tjenester, § 10-1. Fengselskoordinator i Halden kommune bistår kun innsatte hjemmehørende i Halden.

4.1 Lov om sosiale tjenester i arbeids - og velferdsforvaltningen, § 3 Kommunens ansvar

" Kommunen er ansvarlig for å utføre oppgaver etter denne loven som ikke er lagt til statelig organ, og å yte tjenester etter loven til alle som oppholder seg i kommunen.

For den som oppholder seg i institusjon eller bolig med heldøgns omsorgstjenester, skal tjenesten likevel ytes av den kommunen som var oppholdskommune forut for inntaket i institusjonen eller bolig med heldøgns omsorgstjenester. Dette gjelder også tjenester før utskrivning i forbindelse med utskrivning og etablering.

Etter utskrivning skal de sosiale tjenester ytes av den kommunen der vedkommende tar opphold. Tar vedkommende opphold i den kommunen som institusjonen eller boligen ligger i, kan utgiftene kreves refundert av oppholdskommunen forut for inntaket.

Kommunens myndighet etter denne loven kan etter reglene i kommuneloven delegeres til et interkommunalt organ eller en annen kommune. "

4.2 Lov om sosiale tjenester, § 10-1 Oppholdskommunens ansvar

" Sosialtjenesten skal yte tjenester etter denne loven til alle som oppholder seg i kommunen.

For den som oppholder seg i institusjon eller bolig med heldøgns omsorgstjenester skal tjenesten likevel ytes av den kommunen som var oppholdskommune forut for inntaket i institusjonen eller bolig med heldøgns omsorgstjeneste. Dette gjelder også ytelse før utskrivning i forbindelse med utskrivning og etablering. Etter utskrivning skal de sosiale tjenester ytes av den kommunen der vedkommende tar opphold, men utgiftene kan kreves refundert av oppholdskommunen forut for inntaket i institusjonen eller boligen med heldøgns omsorgstjeneste. "

I merknadene til Lov om sosiale tjenester står følgende under pkt. 10.1.1 Generelle bestemmelser, avsnitt tre:

” Det er bare et unntak fra bestemmelsene om oppholdskommunenes ansvar. Under et institusjonsopphold vil den kommunen som var vedkommendes oppholdskommune forut for inntaket i institusjonen eller boligen med heldøgnsomsorgstjeneste, fortsatt ha ansvar for å yte tjenester. Dette gjelder både det praktiske og økonomiske ansvaret for forpleiningsutgiftene og for personlige utgifter. Et slikt ansvar omfatter også nødvendig hjelp i forbindelse med utskrivningen og til etablering utenfor institusjon/bolig med heldøgns omsorgstjenester. Med institusjonsopphold menes ikke bare opphold i institusjoner og boliger etter sosialtjenesteloven, men opphold i alle former for institusjoner, herunder opphold i sykehus og f.eks. fengsler. Reglene tilsvare den praksis som ble fulgt etter lov om sosial omsorg.

Etter utskrivning blir oppholdskommunen forpliktet til å yte tjenester, men oppholdskommunen forut for inntaket i institusjonen/boligen vil være forpliktet til å refundere utgiftene etter loven. Dersom personen etablerer seg i en annen kommune, uten at det er tatt kontakt med den tidligere kommune blir denne imidlertid ikke ansvarlig for senere utgifter. Det er i denne forbindelse likegyldig om vedkommende har etablert seg ved egen hjelp eller ved den nye kommunens hjelp, såfremt den tidligere oppholdskommunen ikke er blitt kontaktet.

Det er viktig at utskrivning fra institusjon eller bolig med heldøgns omsorgstjenester forberedes godt. Etter lovens § 7-6 tredje ledd skal sosialtjenesten varsles i god tid når utskrivningen vil medføre tiltak fra dens side. Av hensyn til bestemmelsene i § 10-1 annet ledd er det viktig å ha kontakt med tidligere oppholdskommune når en person tar opphold i institusjon eller bolig med heldøgns omsorgstjenester og kan forventes å ha behov for sosiale tjenester. ”

4.3 Lov om sosiale tjenester, § 10-3 Avgjørelser av tvister

” Oppstår det tvister mellom kommuner eller fylkeskommuner om anvendelse av §§ 10-1 og 10-2, kan kommunene kreve at fylkesmannen avgjør tvisten. Departementet kan gi nærmere regler om behandlingsmåten. ”

4.4 Flytting fra annen kommune til Halden

Etter norsk lov har alle innbyggere i Norge lov til å flytte fra en kommune til en annen. Denne rettigheten gjelder også personer som skal løslates. Dersom personen som skal løslates ønsker å flytte til Halden og vedkommende ønsker kommunale tjenester anbefaler vi at rutinene beskrevet i Rutinehåndboka blir benyttet.

Se spesifikk del prosedyre 1 "Overføring til Halden kommune fra annen kommune".

5. BOLIGANSKAFFELSE I HALDEN

5.1 Sentrale føringer vedrørende boligsosialt arbeid

Regjeringen ønsker at alle skal kunne bo trygt og godt. En god bolig er en betingelse for et godt og meningsfylt liv, og det er derfor viktig at alle kan sikres en bolig som tilfredsstillende deres behov. I Norge er det kommunene som har hovedansvar for å skaffe bolig til vanskeligstilte på boligmarkedet.

5.2 Hvem defineres som bostedsløs

Bostedsløshet defineres som en person som ikke disponerer en eid eller leid bolig, og som enten ikke har et ordnet oppholdssted for kommende natt, er henvist til tilfeldig boalternativ eller oppholder seg på institusjon, fengsel eller lignende og ikke har bosted ved utskrivelse. Som bostedsløs regnes gjerne også den som bor midlertidig hos slektninger eller venner.

Noen vil i første omgang heller ikke ha muligheter til selv å eie egen bolig tatt i betraktning inntekt og sosial situasjon. En del bostedsløse vil også ha problemer med selv å leie bolig i det private leiemarkedet og vil ha behov for hjelp fra det offentlige til å skaffe leiebolig.

5.3 Om boligsituasjonen i Halden

Generelt kan man si at det er et relativt godt og variert botilbud i Halden da byen i mange år har vært en studentby. Mange huseiere, både private og firmaer, driver utleievirksomhet både av hybler, små og store leiligheter. Det er heller ikke uvanlig at eneboliger blir lagt ut for utleie.

Halden kommune disponerer også noen leiligheter for vanskeligstilte. Dette gir ikke en vanskeligstilt person noen automatisk rett på bolig fra kommunen. Den enkelte har rett til midlertidig bolig etter Lov om sosiale tjenester i arbeids og velferdsforvaltningen, § 27. Se pkt. 5.4 Midlertidig Bolig - NAV. Den enkelte har selv hovedansvaret for sin permanente boligsituasjon.

Dersom du er under soning og er uten fast bolig bør du i så god tid som mulig før løslatelse be kommunen om bistand til å skaffe egnet bolig. Dette må gjøres i henhold til rutineene beskrevet under spesifikk del prosedyre 2 "Prosedyre for kontakt med kommunal

fengselskoordinator”, eventuelt prosedyre 3 ”Prosedyre for Søknad om tjenester/registrering av behov”.

5.4 Midlertidig Botilbud - NAV

I Halden kommune er det NAV som har ansvar for midlertidig botilbud. NAV sitt ansvar bygger på Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen, Kap. 4, § 27 Midlertidig botilbud hvor det står: ” Kommunen er forpliktet til å finne midlertidig botilbud for dem som ikke klarer det selv. ”

Kommunen vil imidlertid ikke råde den soningsdømte til å satse på en ”midlertidig løsning” etter endt soning, da Halden kommunen ikke har boliger stående til slikt formål.

5.5 Hvordan finne bolig i Halden

Den enkleste og beste måten å få oversikt over utleiemuligheter i Halden på, er å gå inn på følgende link:

www.finn.no.
www.halden.net

5.6 Kartlegging

Erfaringer gjort i prosjektet er at det kan være nyttig at det stilles spørsmål om hva slags boligtilbud som trengs ved løslatelse. F.eks. Hvor bør den ligge eller ikke ligge? Hva er det realistisk at boligen skal koste? Det kan også være nyttig å tenke igjennom hvorfor vedkommende er boligløs. Er dette et engangstilfelle eller er dette noe som har forekommet flere ganger? Hva slags oppfølging trenger den løslatte for å eventuelt bli boende sin nye bolig? Trengs det hjelp til å opprette avtaler med bank om faste trekk på husleie eller er det behov for fast trekk av trygd?

Et tips og god metode for den innsatte, kontaktbetjent, sosialkonsulent i fengsel eller kommunen for å få kartlagt overnevnte spørsmål m.m., er å benytte kartleggingsmetoden som Hege Kongerud ved Oslo fengsel har utviklet i sitt prosjekt Tiltak overfor gjengangere.

Metodikken finner dere beskrevet ved å følge disse linkene:

www.husbanken.no
- Vanskeligstilte på boligmarkedet

- Boligsosial planlegging
- Fra fengsel til bolig
- Hefte om erfaringer fra bosetting av gjengangere

5.7 Husleiekontrakt

Dersom den innsatte trenger sosialhjelp til dekking av husleie eller kommunal garanti, krever Halden kommune at det foreligger en husleiekontrakt. Husleiekontrakten må være en såkalt "Normalkontrakt" hvor Husleieloven ligger til grunn for kontrakten. Boligen må også være registrert i GAB registeret. En slik "Normalkontrakt" finner du bl.a. ved å følge linken under.

www.forbrukerradet.no

- bolig
- leie bolig
- bruk Forbrukerrådets husleiekontrakt
- last ned "Kontrakt ved leie av bolig"

Husleiekontrakten må fylles ut, men bør ikke være signert av leietaker før vedtak om husleie, eventuelt garanti, foreligger skriftelig fra NAV. Dersom en person signerer en husleiekontrakt før skriftelig vedtak foreligger, er personen likevel juridisk bundet til kontrakten selv om søker får avslag på søknaden fra NAV sin side.

5.8 Søknad om økonomisk bistand til dekking av boutgifter

Dersom du ikke har inntekt eller økonomisk evne til å dekke husleie etter endt soning må du sende søknad om dette til:

NAV Halden, Postboks 56, 1751 Halden

Har du kommunal fengselskoordinator som følger deg opp under soning bør søknaden sendes til NAV Halden i samarbeid med fengselskoordinator. Sammen med søknaden bør det ligge bekreftelse på soningstiden og eventuelt planer som er lagt ved løslatelse.

Se ellers prosedyre 4 i spesifikk del "Prosedyre for søknad til NAV om dekking av boutgifter og kommunal depositumgaranti."

5.9 Kommunal depositumgaranti

NAV Halden kan etter søknad innvilge depositumgaranti. En depositumgaranti som NAV Halden eventuelt innvilger er en garanti for

tapt husleie i inntil 3 mnd. NAV Halden gir ikke utleier noen garanti for at leietager ikke gjør skade på leieobjekt eller for manglende sluttrensjøring av leieobjektet.

Dersom søker får innvilget depositumgaranti for tapt husleie, vil NAV sende skriftelig garanti til utleier oppgitt i husleiekontrakten. Depositumgarantien kan være tidsbegrenset. Hva slags depositumgaranti og hvor lenge den varer vil stå i vedtaksbrev som sendes søker.

Se ellers prosedyrebeskrivelse i spesifikk del prosedyre 4 " Prosedyre for søknad til NAV om dekking av boutgifter og kommunal depositumgaranti."

5.10 Statlig bostøtte

Har du lav inntekt og problemer med å betale kan du ha rett til statlig bostøtte.

Nye regler i 2009 gjorde at mange flere fikk rett til bostøtte. Bostøtte er en rettighet og det er enkelt og ubyråkratisk å søke. Hvis du får positivt vedtak, trenger du ikke å søke på nytt med mindre du får endring i din inntekt.

Kommunene og Husbanken samarbeider om ordningen. Kommunene registrerer søknader og har all kontakt med søkerne, mens Husbanken fatter vedtak og utbetaler bostøtten.

Mer informasjon finner du på:

www.husbanken.no

- Bostøtte

Her finner du fyldig informasjon om regler for bostøtte og hvordan du søker. I tillegg kan du finne diverse informasjonsbrosjyrer, søknadsblanketter og verktøy for å beregne hvor mye støtte du kan få.

Eller på:

www.halden.kommune.no

- Tjenester
- Omsorg, trygd og sosiale tjenester.
- Husbankens tilskudd og låneordninger.
- Bostøtte

Se ellers prosedyre 5 i spesifikk del "Prosedyre for søknad om statlig bostøtte".

5.11 Hva Halden kommune ikke gjør

Halden kommune har innarbeidet rutiner med å ikke kontakte huseier ved leie av bolig. Dette for å unngå å bli "ansvarlig" for et eventuelt leieforhold. Et leieforhold er mellom leietager og utleier. Disse rutinene er vedtatt opprettholdt.

Dette byr på store utfordringer for den innsatte og fengselsansatte og det er den innsatte som selv må kontakte utleier. Den innsatte må derfor starte samarbeidet med kontaktbetjent/sosialkonsulent i fengsel tidlig for å kunne etablere et leieforhold på det private markedet.

5.12 Kjøpe bolig

5.12.1 Startlån

Startlån - boliglån fra staten formidlet av kommunen

Har du problemer med å finansiere kjøp av bolig eller vanskeligheter med å bli boende i boligen din? Da kan startlån fra kommunen være en aktuell ordning for deg.

Startlån er en ordning der Husbanken låner ut penger til kommunen som igjen låner ut til personer som skal etablere seg i egen bolig.

Betingelsene og vilkårene for å kunne gi startlån, er underlagt bestemmelser i Finansavtaleloven og Husbankens retningslinjer for startlån.

Hvem kan få startlån?

Startlån gis til enkeltpersoner som har problemer med å komme seg inn i boligmarkedet. [Les mer](#)

Forutsetninger for å få startlån

Boligen må være egnet for husstanden og rimelig i forhold til prisnivået på stedet der du skal bo. Du må også ha vært i kontakt med private banker og undersøkt mulighetene for å få finansiert deler av lånet til bolig der. [Les mer](#)

Hva kan du få startlån til?

Du kan få startlån til kjøp eller utbedring av bolig. Startlån kan også gis til refinansiering av lån. [Les mer](#)

Hvor stort lån kan du få?

Det er opp til den enkelte kommune å vurdere om du får lån og eventuelt hvor mye lån du får. Enkelte kommuner samarbeider med private banker om å sy sammen en finansieringspakke. [Les mer](#)

Startlån kan derfor i enkelt tilfeller være en løsning på boligspørsmålet for personer som skal løslates.

Halden kommunens fengselskoordinator kan bistå i søknaden med startlån og boligtilskudd.

Se prosedyre 6 i spesifikk del "Prosedyre for søknad om startlån og boligtilskudd"

Du finner mer utfyllende informasjon om startlån / boligtilskudd m.m. ved å følge disse linkene:

www.husbanken.no

www.halden.kommune.no

- Tjenester
- Omsorg, trygd og sosiale tjenester.
- Husbankens tilskudd og låneordninger.

Vi anbefaler deg og gå inn på sidene og sette deg inn i regelverket.

Fengselskoordinator kan gi mer informasjon og eventuelt bistå i en søknadsprosess.

5.12.2 Boligtilskudd

Boligtilskudd til egen bolig

Boligtilskuddet skal bidra til å skaffe og sikre egnede boliger for vanskeligstilte på boligmarkedet. Boligtilskudd til etablering i egen bolig er strengt behovsprøvd i forhold til økonomisk situasjon. Bare de aller mest vanskeligstilte kan regne med å få boligtilskudd. Hvor mye tilskudd som blir gitt, avhenger av boligbehov, husstandens økonomi og muligheter for andre offentlige støtteordninger som for eksempel

bostøtte.

For å søke boligtilskudd til etablering bruker du søknadsskjema HB 8.S.1. Søknaden sendes til kommunen. Kommunen kan også hjelpe deg med utfylling av søknaden.

Utbedring/tilpasning av bolig

Å utbedre en bolig innebærer å gi bygningen en høyere standard enn tidligere, for eksempel gjennom enøk-tiltak.

Å tilpasse en bolig innebærer å gjøre den bedre egnet til å ivareta spesielle behov, for eksempel funksjonshemming.

Refinansiering

Dersom du på grunn av betalingsproblemer har vanskeligheter med å beholde boligen, kan kommunen gi deg økonomisk veiledning. En løsning kan være å søke om startlån og/eller boligtilskudd til refinansiering av boliggjeld og eventuelt annen gjeld. Dette er særlig aktuelt der boligen er godt tilpasset et spesielt behov og hvor kommunen ut fra en helhetsvurdering mener at den beste løsningen er at du/dere får fortsette å bo i boligen. Det forutsettes at refinansieringen, eventuelt sammen med andre tiltak, bidrar til en varig løsning av de økonomiske problemene i forhold til bolig.

Boligtilskudd til refinansiering er behovsprøvd i forhold til økonomisk situasjon. Bare de aller mest vanskeligstilte kan regne med å få boligtilskudd.

For å søke boligtilskudd til refinansiering bruker du søknadsskjema HB 8.S.1. Søknaden sendes til kommunen. Søknad skjema finner du ved å klikke deg inn på www.husbanken.no

5.12.3 Krav om tilbakebetaling.

Bevilget boligtilskudd på over kr 40.000 kan kreves helt eller delvis tilbakebetalt dersom boligen disponeres i strid med forutsetningene som lå til grunn for utbetaling av tilskuddet.

5.13 Søknad om kommunal bolig

Som tidligere nevnt disponerer også Halden kommune noen boliger for utleie til vanskeligstilte. At en person er vanskeligstilt, gir personen imidlertid ingen rett på kommunal bolig.

Ønsker du å søke kommunal bolig er det viktig at du så tidlig som mulig tar kontakt med fengselskoordinator som kan bistå deg i denne prosessen i form av utfylling av søknad, kartlegging, sosialrapport m.m.

Se spesifikk del prosedyre 7 "Prosedyre for søknad om kommunal bolig."

6. ØKONOMISK BISTAND

6.1 Melding til NAV

Soning har i mange tilfeller innvirkning på rettigheter etter folketrygdloven. Den innsatte må derfor melde i fra til NAV om sin soning, slik at eventuelle reduksjoner i ytelsen kan bli iverksatt til rett tid. Enkelte fengsler gir direkte melding til NAV om soning. Det er imidlertid den innsatte som er ansvarlig for at slik melding blir gitt. Hvis NAV ikke får melding og fortsetter å utbetale som tidligere, risikerer den innsatte i ettertid å bli møtt med et tilbakebetalingskrav. Imidlertid er det noen unntak. I NAV lovens § 11-22 står det følgende angående arbeidsavklaringspenger under straffegjennomføringen:

“ Et medlem som utholder varetekt, straff eller særreaksjon i anstalt under kriminalomsorgen, har ikke rett til arbeidsavklaringspenger. Det gis likevel arbeidsavklaringspenger hvis vedkommende arbeider for arbeidsgiver utenfor anstalten i medhold av straffegjennomføringsloven § 20.

Ved gjennomføring av samfunnsstraff, straffegjennomføring i medhold til straffegjennomføringslovens § 16 eller betinget dom, tilstås arbeidsavklaringspenger dersom vilkårene for øvrig er oppfylt. Tilsvarende gjelder ved prøveløslatelse i medhold av straffegjennomføringsloven §§ 42 flg. ”

6.2.1 Om sosialstønad

Utgangspunktet er at den innsatte har rett til sosialstønad på lik linje med andre. NAV vil i alle tilfeller ha plikt til å gi informasjon og veiledning når det gjelder retten til sosialhjelp. Dette følger av bestemmelsene om veiledningsplikt for forvaltningen i forvaltningsloven § 11.

Etter loven har den innsatte krav på økonomisk støtte til “livsopphold” hvis man ikke kan sørge for dette på annen måte. Kjerneområdet i livsoppholdsbegrepet omfatter de helt grunnleggende behov som mat, klær, bolig og alminnelige fritidsaktiviteter. Under soning vil fengselet dekke de fleste utgifter som faller innunder livsoppholdsbegrepet. Det som fengselet ikke måtte dekke, vil i enkelte tilfeller kunne bli dekket av NAV.

Sosialstønad skiller seg fra de fleste andre offentlige velferdsordninger ved at det er en såkalt subsidier ytelse. Dette betyr at den innsatte

ikke får sosialstønad til utgifter som fengselet plikter å dekke. Den innsatte får heller ikke sosialstønad dersom vedkommende kan få utgiftene dekket av folketrygden eller ved hjelp av egne midler. Dersom noen har forsørgelsesplikt overfor den innsatte må denne muligheten også benyttes før sosialstønad. Dette kan være ektefelle, registrert partner eller foreldre dersom søker er under 18 år. Ved ugift samliv eller andre former for bofellesskap foreligger ingen forsørgelsesplikt. Dette innebærer blant annet at søknad fra en samboer vanligvis ikke kan avslås med den begrunnelse at den andre part har tilstrekkelige midler til å forsørge begge.

Utgifter til annet enn livsopphold vil i spesielle tilfeller kunne gis dersom den innsatte trenger det for å "tilpasse seg eller overvinne en vanskelig livssituasjon".

Alle søknader om sosialstønad skal vurderes individuelt. Etter formålsbestemmelsene i loven skal det arbeides for å gjøre brukeren selvhjulpen.

6.2.2 Råd og veiledning vedrørende gjeld

Innsatte kan ha opparbeidet seg gjeldsproblematikk, som vanskeliggjør sosial fungering etter soning. Gjeldsproblemer kan være vanskelig å rydde opp i på egenhånd. Den innsatte har krav på at ansatte i fengselet, fengselskoordinator og/eller kommunen bistår den innsatte med å få oversikt og rydde opp i gjeldsproblemer. Det er viktig at dette blir gjort i god tid før løslatelse, og at det gis hjelp til å følge opp nedbetalingsavtaler etter løslatelse.

Ønskes mer informasjon vedrørende gjeld, gjeldsordningsloven, namsmann m.m. kan du finne det ved å følge disse linkene:

www.NAV.no

- Sosiale tjenester
- Økonomisk rådgivning

Her finnes også link til Gjeldsordningsloven § 1-5.

Eller

www.regjeringen.no

- Gå til fanen "Departement"
- Klikk på "Barne- og likestilling og Inkl"

- På høyre side under Tema trykk Forbrukerområdet og gå til " Gjeld og gjeldsrådgivning"

Her ligger det mye informasjon.

Det går også å få praktisk hjelp til arbeidet med gjeld ved å kontakte WayBack, Østfold. Se pkt.13.1

Andre som bistår innsatte med gjeldsrådgivning er Jurk (Juridisk rådgivning for kvinner) Telefon 22 84 29 50
www.jurk.no

og

Juss-Buss Telefon 22 84 29 00
www.jussbuss.no

6.2.3 Hjelp til forvaltning av egen økonomi

Noen trenger råd og veiledning rundt økonomi og gjeld, andre trenger mer konkret hjelp til å forvalte sine midler, for å sikre at sosialhjelp eller trygdeytelse benyttes til å sikre livsopphold og boligutgifter. For innsatte som har en fortid preget av rus og sosiale vansker, er gjeld og uryddig økonomi ofte medvirkende årsak til tilbakefall.

Forvaltningshjelp skal i hovedsak gis på frivillig grunnlag, men kan i visse tilfeller også pålegges bruker som over tid har vist at de ikke disponerer mottatte ytelser til dekning av livsnødvendigheter.

Både lov om sosial tjenester og trygdelovgivningen lovregulerer dette, og det er utarbeidet forskrifter for hvordan regelverket skal praktiseres.

Det vises til Lov om folketrygd av 28.02.1997 § 22-6 (Endret ved lov av 18.desember 2009 nr.131) samt Lov om sosiale tjenester §§ 4, 5, 5A og 6.

6.3 Utgifter det kan være aktuelt å søke støtte til hos NAV.

6.3.1 Husleie, renter og avdrag på boliglån

Dersom den innsatte sitter i varetekt og ikke kan dekke husleie eller renter og avdrag på boliglån, vil NAV kunne dekke dette under varetekten. Ofte vil man søke om avdragsutsettelse, slik at NAV dekker

renter og eventuelt gebyrer i forbindelse med lånet. Rent unntaksvis dekkes avdraget. Vi vil presisere at dette skjer uhyre sjeldent og kun i ekstraordinære tilfeller. Soner den innsatte en lengre dom vil den innsatte kunne leie bort eller selge boligen. Den innsatte blir som oftest løslat etter 2/3 tid av dommen, noe kommunen må være oppmerksom på.

6.3.2 Gjeldsutgifter

Utgangspunktet er at NAV ikke gir støtte til avdrag på lån, verken boliglån eller annen type lån. Støtte til betjening av gjeld kan kun gis dersom det vil være "åpenbart urimelig" å ikke gi slik støtte. Begrunnelse for dette er at gjeldsnedbetaling må sees på som begunstigelse av kreditor og ikke av den innsatte.

Likevel er det svært viktig at den innsatte får kartlagt sin gjeld og stoppet ytterligere krav under soningstiden. Den innsatte kan få hjelp av kontaktbetjent, sosialkonsulent eller fengselskoordinator til dette.

NAV har plikt til å gi økonomisk rådgivning, se pkt. 6.2.2 Råd og veiledning vedrørende gjeld, og spesifikk del prosedyre 8 "Prosedyre for søknad om bistand i forhold til gjeld".

6.3.3 Klær

Straffegjennomføringsloven legger opp til bruk av private klær i fengselet. Den innsatte vil kunne ha krav til å få dekket utgifter til personlige klær.

Ved NAV Halden innvilges det etter søknad inntil kr. 1.500 til klær én gang pr. halvår dersom den innsatte ikke har egne midler og er i behov av dette. Det gjøres individuelle vurderinger. Den som søker bør skrive konkret hva han er i behov av, f.eks. bukse, vinterjakke og pris.

6.3.4 Toalettartikler med mer

Fengselet skal sørge for nødvendige toalettartikler for å sikre alminnelig hygiene/tannpleie. Kosmetikk o.l. må den innsatte selv betale.

6.3.5 Hårklipp

Det kan søkes om midler til hårklipp dersom den innsatte ikke har egne midler til dette.

6.3.6 Nødvendige legehjelp og medisiner.

Helsetjenesten i fengselet dekker medisiner som blir foreskrevet av den legen fengselet benytter.

6.3.7 Tannbehandling.

Fengselet plikter å sørge for akuttbehandling til alle innsatte og ordinær behandling til innsatte med soningstid over tre måneder.

6.3.8 Utgifter til sport og fritidsaktiviteter.

Fengselet skal legge til rette for både fysisk trening og ulike hobbyaktiviteter for de innsatte på fritiden.

I den forbindelse skal fengselet sørge for et rimelig utvalg av fellesutstyr som for eksempel vektapparater, sykler og så videre. I den grad den innsatte ikke har midler til å dekke nødvendige utgifter til personlig treningsutstyr, kan NAV ha plikt til å dekke det. Eksempler på slikt utstyr er treningsdrakt, shorts, treningssko og lignende. Slike utgifter omfattes av NAV sitt livsoppholdsbegrep.

Fengselet skal sørge for at den innsatte får tilgang på bøker, tidsskrifter, aviser og lignende. Videre skal fengselet så langt det er mulig legge til rette for ulike felles hobbyaktiviteter ved å sørge for egnede redskaper og hobbymateriell. Dersom fengselet ikke dekker aktivitetsønsker, kan det være i spesielle tilfeller være mulighet for at NAV kan gjøre det.

6.3.9 Utdanning

Utgifter i forbindelse med den undervisningen som gis i fengselet dekkes av fengselet selv.

Fengselet har ikke noe økonomisk ansvar for utdanning under frigang. Slik skolegang kan enten dekkes via NAV, lån i lånekassen eller eventuelle stipender. NAV har som hovedregel ikke plikt til å dekke høyskole- eller universitetsutdanning. Dersom utdanningen er en del av den innsattes individuelle plan (IP) og et ledd i en målbevisst rehabiliteringsplan med sikte på en alminnelig tilværelse i samfunnet, og dette ikke kan dekkes på andre måter, vil den innsatte likevel etter individuell vurdering kunne få dekket kostnadene av NAV.

I forbindelse med frigang til skole plikter fengselet å bistå den innsatte med kontakt til NAV, lånekasse, utdanningsinstitusjoner og så videre.

6.3.10 Telefonutgifter

Den innsatte må som hovedregel bruke dagpengene sine til å dekke telefonutgifter. Dersom den innsatte ikke har midler til å dekke nødvendige samtaler med for eksempel sin forsvarer eller sine pårørende, skal fengselet dekke dette. Utgifter til telefonsamtaler som ikke anses nødvendig av fengselet, kan etter en individuell vurdering kunne bli dekket av NAV. Vær oppmerksom på at det kan være relativt dyrt å ringe 815-numre fra mobil. Avhengig av operatør koster det fra kr. 2 til kr. 5 pr. minutt.

6.3.11 Særlige hjelpemidler

I den grad den innsatte ikke får dekket utgifter til særlige hjelpemidler som for eksempel briller, høreapparat, ortopedisk fortøy, proteser og lignende av folketrygden, vil NAV kunne innvilge stønad til dette.

6.3.12 Permisjoner og fremstillinger

Utgifter i forbindelse med permisjon skal i hovedregel dekkes av private midler. Fengselet kan yte bidrag til reiseutgifter til og fra permisjonsstedet ved særlige behov. Det samme gjelder utgifter til nødvendig kost og losji under reisen. Fengselet bruker normalt å dekke utgifter til opp til fire permisjoner i året.

6.3.13 Rømming

Dersom den innsatte rømmer vil han/hun ikke ha krav på sosialstønad til livsopphold, da dette dekkes ved å reise tilbake til fengselet. Etter en konkret vurdering kan reiseutgifter tilbake til fengselet kunne bli dekket.

6.3.14 Jule og fødselsdagspresanger

Utgifter til jule- eller fødselsdagsgaver til barn og familie kan bli dekket av NAV. Ved vurdering av denne type søknader skal det legges særlig vekt på barnas behov, slik at det lettere gis støtte til barn enn til andre familiemedlemmer.

6.3.15 Leie av lagerplass

Dersom den innsatte ikke har bolig kan det være nødvendig at han/hun søker om å få dekket utgiftene til leie av lagerlokale til sine eiendeler. Her må det gjøres en vurdering og et regnestykke av hvilke verdier eiendelene har, affeksjonsverdi m.m. Denne vurderingen av kostnader versus verdi gjøres av NAV. Lagringskostnader må også sees i forhold til soningstid. Dette er ingen pliktmessig ytelse og søker må være forberedt på å finne andre løsninger for lagring, selge eller gi bort møbler, hvitevarer osv.

7. ØKONOMI VED FRIGANG, I OVERGANGSBOLIG, I ENKELTE RUSMESTRINGSENHETER ELLER I INSTITUSJON (§ 12 SONING), M. M.

Ved soning i overgangsboliger, i fengsler med lavt sikkerhetsnivå hvor bl.a. den dømte kan ha frigang eller ved soning i institusjon etter § 12 vil den dømte ha andre økonomiske utfordringer enn ved ordinær soning i fengsel.

Soning på dette nivå er rehabilitering. Skal den dømte kunne utnytte rehabiliteringen og rehabiliteringsprosessen kan dette bety økt behov for aktivitetspenger, permisjonspenger, klær, skolegang osv. Dette må sees på å falle inn under begrepet "og tilpasse seg eller overvinne en vanskelig livssituasjon" og kan derfor vurderes av NAV.

Ved søknad til NAV om økonomiske ytelser bør det foreligge en dokumentasjon på at fengselet er kjent med søknaden, og en vurdering fra fengselet vedrørende reelt hjelpebehov.

Stifinneren ved Oslo fengsel og Bredtveit fengsel er eksempler på slik soning. Det samme er Sandaker overgangsbolig. Halden fengsel har også en egen overgangsbolig. § 12 kan sones i rusinstitusjon som f.eks. Phoenix Haga, Origosenteret m.fl.

8. KOMMUNAL OPPFØLGING ETTER ENDT SONING

Dersom den innsatte ønsker oppfølging og bistand fra Halden kommune ved løslatelse krever dette at det tas kontakt med kommunen i god tid før løslatelsen. Selv om dette er meldt til NAV som nevnt i pkt. 6.1 er dette taushetsbelagte opplysninger og blir ikke meldt videre til fengselskoordinator eller kommunens øvrige tjenesteapparat.

Dersom det ønskes kommunal oppfølging anbefaler vi at det senest tas kontakt med fengselskoordinatoren i Halden kommunen ca. 6 mnd. før løslatelse om mulig.

Dersom det kun søkes om økonomisk ytelse og vedkommende ikke ønsker annen kommunal oppfølging anbefaler vi at søknaden sendes direkte til NAV. Kopi av soningsbekreftelse/IP som bekrefter løslatelsesdato må ligge ved søknaden.

Se prosedyre 9 i spesifikk del "Prosedyre for søknad om livsopphold".

9. OM BEHANDLINGSTID AV SØKNAD OM ØKONOMISK BISTAND VED NAV HALDEN

NAV Halden forholder seg til Forvaltningsloven, dvs. at søker har krav på et svar på sin henvendelse i løpet av 3 uker, men et svar er ikke alltid det samme som et vedtak. Søker kan f.eks. få svar i form av forvaltningsmelding. I en forvaltningsmelding kan det f.eks. stå at "vi har mottatt din søknad om... og du vil få svar innen..." Eller søker kan få søknaden i retur med følgebrev om at det mangler nødvendige opplysninger, dokumentasjon e.l.. Vi anbefaler derfor at søknaden sendes 6 – 8 uker før endt soning hvis mulig.

Dersom søker ønsker å klage på vedtaket til Fylkesmann vil dette også ta tid. Det bør derfor beregnes mer tid enn 3 uker dersom dette er en mulighet.

10. NAV (NORSK ARBEIDS- OG VELFERDSFORVALTNING)

10.1 Adresse, telefonnummer m.m. til NAV Halden

NAV Halden, Postboks 56, 1751 Halden
Storgata 8, 1771 Halden.
Telefon 815 81 001
Faks nummer 69 01 04 21
E-post: nav.kundesenter.ostfold@nav.no

10.2 Generelt

NAV vil i de aller fleste tilfeller av løslatelse av innsatte være en sentral aktør. Den enkleste måten å bli kjent med NAV på er å gå inn på NAV sine hjemmesider www.nav.no og orientere seg der.

Under vil det kun bli gitt en kort informasjon om og klargjøring av begrepet kvalifiseringsprogram og arbeidsavklaringspenger.

10.3.1 Hva er kvalifiseringsprogrammet (KVP)?

Kvalifiseringsprogrammet er et tilbud om opplæring og arbeidstrening, og eventuell nødvendig oppfølgingen som trenges for å komme i arbeid eller meningsfull aktivitet. Programmet gir også en mulighet for å avklare andre rettigheter til inntekt som den løslatte kan ha dersom han/hun ikke klarer vanlig arbeid.

I bestemmelsene for programmet gjelder også følgende:

- programmet skal være på full tid
- programmet gir lønn og vanlig ferie
- programmet gir rett på barnetillegg hvis vedkommende har barn og kan gi rett til bostøtte hvis vedkommende har egen bolig

10.3.2 Er kvalifiseringsprogrammet noe for den som skal løslates?

Kvalifiseringsprogrammet er en ny mulighet for den som:

- ønsker å komme i arbeid eller aktivitet og ønsker å bruke evner og ressurser på noe nyttig og meningsfullt
- trenger veiledning for å finne frem i papirmøller og byråkrati
- har levd på sosialhjelp over lang tid eller står i fare for å komme i en slik situasjon

- har vært i ulike hjelpetiltak tidligere uten at dette har ført til arbeid eller avklaring
- har ideer om hvordan livet kan bli bedre, men er usikker på hvordan han/hun skal få det til
- kan tenke seg en forutsigbar økonomi med en fast lønn, (kvalifiseringsstønad) pluss bostøtte og barnetillegg.

10.3.3 Hva inneholder programmet?

Det er hva den løslatte kan og ønsker som bestemmer innholdet i kvalifiseringsprogram. Sammen med veileder planlegges innholdet i programmet, som først og fremst skal inneholde:

- arbeidsrettede aktiviteter
- opplæringsaktiviteter
- tett individuell oppfølging og veiledning

Dersom vedkommende trenger medisinsk eller annen behandling, eller veiledning på andre livsområder enn arbeid, kan dette innarbeides i programmet. Eksempler på dette kan være økonomisk rådgivning, botrening, oppfølging av Sosialmedisinsk poliklinikk, psykolog, fysisk trening osv.

Vedkommende får ansvar for å følge opp planen, i samarbeid med veileder fra NAV-kontoret.

Det innvilges KVP kun en gang. Det er derfor viktig at den som søker KVP kan "stå" i programmet og nyttegjøre seg det. I enkelte tilfeller kan det tas permisjon fra programmet etter avtale med NAV-veileder.

10.3.4 Hva er kvalifiseringsstønad?

Som deltaker i kvalifiseringsprogram har du rett til kvalifiseringsstønad:

- stønaden er på 2G (G = grunnbeløpet i folketrygden)
- for deltakere under 25 år er stønaden 2/3 av full stønad
- det gis et barnetillegg for 22 dager per måned
- du må betale skatt av stønaden og opparbeider deg pensjonsrettigheter på linje med en vanlig lønnsarbeid

Kvalifiseringsprogram kan gis for en periode på inntil ett år. Etter en ny vurdering kan det forlenges med ett år, eventuelt mer dersom det er nødvendig.

10.4.1 Hva er arbeidsavklaringspenger (AAP)?

Fra 1.mars 2010 er det innført en ny stønad som erstatter attføringspenger, rehabiliteringspenger og tidsbegrenset uførestønad. Den nye stønaden kalles arbeidsavklaringspenger.

Arbeidsavklaringspenger skal sikre søker inntekt i en overgangsperiode hvor han/hun på grunn av sykdom, skade eller lyte har behov for arbeidsrettede tiltak, medisinsk behandling eller oppfølging fra NAV for å komme i arbeid.

10.4.2 Hvem kan få arbeidsavklaringspenger?

Det er en forutsetning at arbeidsevnen er nedsatt med minst 50 % på grunn av sykdom, skade eller lyte. Det sentrale er ikke hvor mye helsen i seg selv er svekket, men i hvilken grad det påvirker mulighetene til å være i inntektsgivende arbeid.

Det kan innvilges arbeidsavklaringspenger mens vedkommende er

- under aktiv behandling
- under gjennomføring av arbeidsrettede tiltak
- under arbeidsutprøving (opptrapping etter sykdom)
- under oppfølging fra NAV etter at behandling og tiltak er forsøkt

Det kan også innvilges arbeidsavklaringspenger

- under utarbeidelse av aktivitetsplan
- mens søker venter på aktiv behandling eller et arbeidsrettet tiltak
- i inntil tre måneder mens en søker arbeid etter gjennomført tiltak eller behandling
- i inntil åtte måneder mens uføresøknad blir vurdert
- hvis man som student har behov for aktiv behandling for å
- gjenoppta studier og ikke har rett til stipend under sykdom fra Lånekassen

Søker må

- bo og oppholde deg i Norge
- være mellom 18 og 67 år

Som hovedregel må søker ha vært medlem i folketrygden i minst tre år før man kan søke. Har søker vært arbeidsfør, er det nok at

vedkommende har vært medlem i minst ett år før søknad. Det kan gjøres unntak.

Begrepet "arbeidsrettet tiltak" skaper ofte misforståelser mellom NAV og brukere og NAV og andre deler av hjelpeapparatet. NAV bør derfor delta i møter vedrørende løslatelse så tidlig som mulig. Dette for at alle involverte parter skal få et felles begrep om hva det er realistisk å ha som målsetting ved løslatelsen.

10.5 Hva er NAV Halden og hva er NAV i fengselet sin rolle?

NAV i fengselet og NAV Halden er to sider av samme sak. Likevel er det noen forskjeller, og det er viktig for alle parter å kjenne til disse forskjellene.

10.5.1 NAV Halden

Det er NAV Halden som fatter vedtak om tiltak for haldensere. Søknadene må derfor sendes dit. NAV Halden må også inn i planleggingsarbeidet så tidlig som mulig. Dette for å sikre samarbeid og gode løsninger ved løslatelse i forhold til bolig, økonomi, jobb m.m.

10.5.2 NAV i fengselet

NAV i fengsel er de lokale NAV kontorers forlengede arm. Det er et bindeledd og et servicekontor for den innsatte, for de ansatte i fengselet og for det lokale NAV-kontoret under soningstiden.

NAV i fengsel skal bistå ansatte med informasjon og veiledning når det gjelder NAV sine tjenester, tiltak og virkemidler.

Det er fengselets sosialkonsulenter eller kontaktbetjener som har ansvar for å bistå med å skaffe nødvendige søknader og at de blir sendt til NAV Halden.

10.5.3. Hva kan NAV i fengselet tilby?

NAV i fengselet skal etter avtale med, og i samarbeid med NAV Halden, kunne tilby haldensere under soning:

- Veiledning i forhold til søknader og dokumentasjon.
- Motta bestillinger og gjøre behovsavklaring av den enkelte innsatte i forhold til arbeid, aktivitet og studier under soning og ved løslatelse – og med tanke på en meningsfylt soning.

- Gjøre arbeidsevnevurdering av den innsatte ved behov
- Planlegge og eventuelt initiere igangsettelse av tiltak og virkemidler overfor den innsatte i samarbeid med NAV Halden
- Være bindeledd mellom den innsatte og tiltaksarrangør i samarbeid med NAV Halden.

11. KOMMUNALE TJENESTER I HALDEN

11.1 Halden kommunes sentralbord m.m.

Telefon 69 17 45 00

Besøksadresse: Halden Kommune, Rådhuset,
Storgata 8,
1771 Halden

Postadresse: Halden Kommune
Postboks 150
1751 Halden

Mailadresse: postmottak@halden.kommune.no

11.2 Fengselskoordinator

Halden kommune har prioritert å opprette en stilling som Fengselskoordinator. Fengselskoordinatorens oppgave er å følge opp haldensere under soning og ved løslatelse.

Hovedoppgaven til fengselskoordinator er å bistå den fengslede og Kriminalomsorgen med å tilrettelegge for en best mulig planlagt løslatelse.

Hva Kriminalomsorgen har ansvar for, hva kommunen har ansvar for og hvordan fengselskoordinator skal arbeide, kartlegge osv står detaljert beskrevet i "Samarbeidsavtalen mellom Kriminalomsorgen region øst og Halden kommune om bosetting ved løslatelse" inngått 25.03.08. Det er viktig at alle som arbeider med innsatte fra Halden som skal løslates gjør seg kjent med denne.

For å forebygge at den løslatte på nytt havner i fengsel er det viktig at bolig, økonomi, aktivitet/skole/jobb, fritid, ansvarsgruppe, individuell plan m.m. er tilrettelagt ved løslatelse. Fengselskoordinator kan også bistå med henvisning til Sosialmedisinsk poliklinikk eller i forhold til overføring til ny bostedskommune.

Fengselskoordinatoren er den som fra Halden kommunes side følger opp den enkelte innsatte under soningen. Fengselskoordinator skal også ved behov være en brobygger inn mot de andre kommunale tjenestene.

Den innsatte eller kriminalomsorgen kan ta kontakt med fengselskoordinator når som helst under soningen. Ved soningstart kan det ofte være økonomiske og praktiske spørsmål det kan være nødvendig å få bistand til. Imidlertid skal fengselskoordinatorens arbeid hovedsaklig fokuseres i forhold til løslatelsesprosessen, dvs. de siste 6 – 12 mnd. av soningstiden. Innsatte som soner en lengre dom kan ikke regne med jevnlig oppfølging før dette, men bør allikevel ta kontakt med fengselskoordinatoren dersom spesielle problemer skulle oppstå.

Kontaktinformasjon: Fengselskoordinator

Postadresse: Kjærlighetstien 28, 1781 Halden

Besøksadresse: Kjærlighetstien 28, 1781 Halden

Telefon:

Telefaks: 69 17 25 48

Mailadresse:

Fengselskoordinatorstillingen er organisert i Oppfølgingstjenesten under Rus- og psykiatritjenesten i Enhet basistjenester.

11.3 Oppfølgingstjenesten

Oppfølgingstjenesten består av to team – henholdsvis rusteamet og ambulerende team. Fengselskoordinator inngår i rusteamet.

Rusteamet gir tjenester til mennesker som ønsker hjelp til å komme bort fra misbruk av alkohol og andre rusmidler. Oppfølgingen kan bestå av samtaler, råd, veiledning og motivasjonsarbeid til bruker og pårørende/nettverk samt kartlegging av behandlingsbehov og henvisning til Sosialmedisinsk Poliklinikk.

Rusteamet utarbeider individuelle planer (IP), hjelper til med å søke ulike tjenester og har oppfølging i hele prosessen i et behandlingsforløp. Teamet bistår med å søke Legemiddelassistert rehabilitering (LAR) og har oppfølging av det individuelle rehabiliteringsforløp.

Rusteamet vurderer, igangsetter og følger opp tvangsvedtak etter Sosialtjenesteloven §§ 6.2 og 6.2.a

Det er fengselskoordinator som skal følge opp den enkelte innsatte under soning. Også andre i rusteamet kan i spesielle tilfeller ha oppfølgingsansvar eller bli trukket inn i løslatelsesprosessen.

Ambulerende team gir tjenester til unge mennesker som sliter med rus og psykiske lidelser, og som har et betydelig hjelpebehov. Enkelte brukere har liten boevne, og hjelpen gis derfor i stor grad i den enkeltes hjem.

Hjelpen kan bestå av f.eks. praktiske gjøremål eller motivasjon til å ta kontakt med andre instanser.

Fokus er at brukerne skal få et godt liv og meningsfylte aktiviteter. Å opprettholde og videreutvikle levestandarden er en viktig del av dette. Brukerne er ulike og tilbudet er derfor differensiert.

Ansatte i ambulerende team kan i spesielle tilfeller ha oppfølgingsansvar overfor innsatte under soning eller bli trukket inn i løslatelsesprosessen.

11.4 Psykiatriteamet

Psykiatriteamet gir tilbud til personer med psykiske lidelser som angst, depresjoner og mere alvorlige tilstander. Tilbudet kan bestå av regelmessige samtaler, bistand til pårørende, hjemmebesøk, trening i sosiale ferdigheter og ikke minst koordinering av tiltakene rundt den enkelt bruker.

Ansatte i psykiatriteamet kan i spesielle tilfeller ha oppfølgingsansvar eller bli trukket inn i løslatelsesprosessen.

11.5 Koordinerende fellestjenester

Koordinerende fellestjenester samordner kommunale helse- og omsorgstjenester og samarbeider med andre etater og eksterne tjenester for å sikre helhet og sammenheng i tilbudet til tjenestemottaker.

Koordinerende fellestjenester har blant annet ansvar for:

- Konsulenter for funksjonshemmede

- Støttekontaktordning
- Ledsagerbevis
- Individuell plan/koordinering (se pkt. 11.8 og del II prosedyre 10 "Prosedyre for søknad om individuell plan")
- Oppholdsbetaling i sykehjem
- Husbankens lån og tilskudd
- Husbankens bostøtte
- Kommunale boliger

Kontaktinformasjon:

Postadresse: Postboks 205, 1752 Halden.

Besøksadresse: Busterudgt. 3, 1776 Halden (tidl. St. Joseph)

Telefon: 69 17 45 00

Telefaks: 69 17 46 75

Mailadresse: koordinerende.enhet@halden.kommune.no

11.6 Barneverntjenesten

Barneverntjenestens oppgaver er gitt i Lov om barneverntjenester. Loven gjelder for barn i aldersgruppen 0 – 18 år. Unge som fyller 18 år kan samtykke til at tiltak som er iverksatt før de fyller 18 år, kan forlenges inntil fylte 23 år.

Barneverntjenesten skal ta i mot og undersøke meldinger om bekymring for barn og unge. Etter at barneverntjenesten har undersøkt barnets situasjon, kan det etter samtykke fra foreldrene iverksettes ulike hjelpetiltak for å avhjelpe de vanskene barnet og familien har. Barn som er fylt 15 år må også samtykke til hjelpetiltak.

I noen tilfeller kan barnets omsorgssituasjon være så skadelig at barneverntjenesten vurderer å frata foreldrene omsorgen, og barnet flyttes i fosterhjem eller i institusjon.

Dersom foreldrene og/eller barnet når det er fylt 15 år, er uenige i dette, behandles saken i fylkesnemnda for barnevern- og sosiale saker. Avgjørelser i fylkesnemnda kan ankes inn for det ordinære rettsapparatet. Fylkesnemnda behandler også spørsmål om tvangsbehandling av ungdom med alvorlige atferdsvansker.

Barneverntjenesten har en barnevernvakt for akutte saker som kan nås hele døgnet.

Kontaktinformasjon:

Postadresse: Postboks 150, 1751 Halden
Besøksadresse: Svenskegata 5, 1776 Halden
Telefon avdeling: 69 17 46 00
Telefon barnevernvakt: 901 73 222
Telefaks: 69 17 48 38
Mailadresse: postmottak@halden.kommune.no

11.7 Individuell plan

Individuell plan (IP) er et verktøy som tar utgangspunkt i hva den innsatte vil oppnå, med andre ord – man skal jobbe etter hva brukeren selv ønsker i livet.

IP er et samhandlingsverktøy, som gjennom mange lover, pålegger forskjellige instanser (NAV, kommunene, spesialisthelsetjenesten, fengselsvesenet) å arbeide sammen. Poenget med dette er at alle skal trekke i samme retning.

Enhver som har behov for hjelp ifra flere over lengre tid, har rett til å få utarbeidet en IP. Det geniale med en IP er at den stiller krav til alle som deltar, også den innsatte (brukeren). En annen stor fordel med IP er at man får en koordinator. Denne koordinatoren er personen man som bruker skal forholde seg til når man oppsøker hjelpeapparatet (NAV, kommunen, spesialisthelsetjenesten), med andre ord – man vet hvem man skal henvende seg til med spørsmål. Brukeren (den innsatte) skal være med å bestemme hvem som skal være koordinator. Det kan ikke lages IP uten at den innsatte (brukeren) selv er med på å lage planen. Det er brukerens plan.

Alle deler av hjelpeapparatet plikter til å starte arbeidet med en IP, også fengselsvesenet. Det kan være nok å ta en telefon til hjemkommunen til den innsatte, hvor man forteller at man har en innsatt som vil starte arbeidet med IP. Kommunen skal da ta denne ballen videre, kontakte den innsatte og jobbe videre derifra med hva den innsatte har for målsetninger og hvem han/hun ønsker som koordinator. Det er heller ikke noe i veien for at den innsatte/brukeren selv starter arbeidet med fremtiden gjennom en IP.

Se for øvrig prosedyre 10 i den spesifikke delen.

12. ANDRE AKTUELLE SAMARBEIDSPARTNERE

12.1 Sosialmedisinsk poliklinikk i Halden klinikken

Ansvarsområde

Sosialmedisinsk poliklinikk i Halden har kommunene Halden og Aremark som sitt ansvarsområde. Poliklinikkens oppgave er å gi tverrfaglig spesialisert rusbehandling til ungdom og voksne med rus- og avhengighetsproblemer (alkohol, tabletter og illegale rusmidler). Tilbudet gjelder også for spilleavhengige og pårørende.

Henvisningen må komme fra fastlege/lege, rustjenesten, fengselskoordinator, NAV eller internt fra Sykehuset Østfold.

Poliklinikken er både vurderings- og behandlingsinstans. Dvs. at den vurderer om pasienten trenger poliklinisk behandling ved egen klinikk, eller avrusning/behandling i institusjon (døgnbehandling).

Poliklinikken har følgende arbeidsområder:

- Kartlegging/testing av pasienter
- Samtalebehandling i form av individualsamtaler, parsamtaler, familiesamtaler og gruppesamtaler til pasienter med rusproblemer og deres pårørende
- NADA, øreakupunktur
- Ambulant tilnærming knyttet til tidlig intervensjon overfor unge rusmisbrukere og ungdom i risikozonen for utvikling av rusmisbruk
- Veiledning og undervisning innen rusfaglige områder
- Samarbeid med helse- og sosialtjenestene i Halden og Aremark om LAR-behandling (legemiddelassistert rehabilitering)
- Samarbeid på tvers av etater og med bred tverrfaglighet

Poliklinikken er en del av Sykehuset Østfold og omfattes av lover og forskrifter for spesialisthelsetjenesten, samt pasientrettighetsloven. Fylkesmannen v/fylkeslegen er tilsynsmyndighet.

Med hjemmel i Helsepersonelloven har Sosialmedisinsk poliklinikk opplysningsplikt i flg. tilfeller:

- Opplysninger til Fylkesmannen der rusbruk er så alvorlig at de helsemessige kravene til å ha førerkort eller sertifikat ikke er oppfylt
- Opplysninger til barneverntjenesten når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet, eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt
- Opplysning til rusteamet i kommunen om gravide som bruker rusmidler på en slik måte at det er overveiende sannsynlig at barnet kan bli født med skade

Adresse: Sykehuset Østfold, Sosialmedisinsk poliklinikk Halden
Kjærlighetsstien 30, 1781 Halden

Telefonnummer: 69 86 57 00

12.2 Distriktpsikiatrisk Senter (DPS) Halden/Sarpsborg

Virkeområde/ansvarsområde

Virksomheten er delt i to seksjoner

- seksjon for polikliniske tjenester
- seksjon for døgnbaserte tjenester

Opptaksområdet er i kommunene Aremark, Halden, Rakkestad og Sarpsborg, men fritt DPS-valg gjelder.

Seksjon for polikliniske tjenester er organisert omkring to hovedområder:

1. Utredning, diagnostikk og behandling av mennesker med psykiatriske lidelser i aldersgruppen 18 år og over. Behandlingstilbudet består av individuelle samtaler og gruppeterapi, eventuelt i kombinasjon med medikasjon, og spenner fra krisehjelp og korttidsterapi til lengre behandlingsavtaler.
2. Rehabiliteringsoppgaver av pasienter med mer langvarige psykiske lidelser av betydelig alvorlighetsgrad.

Ambulant akutteam er organisatorisk tilknyttet seksjonen for polikliniske tjenester og samarbeider med kommunehelsetjenesten og akuttavdelinger i Sykehuset Østfold.

Akutteamets kjerneoppgaver:

- Ambulant, rask kriseintervensjon og kortidsoppfølging

- Bistå henvisende instans i vurdering av pasientens generelle behov for psykiatrisk bistand med spesielt fokus på selvmordsfare.
- Bistå i vurdering av behov for akutt psykiatrisk innleggelse og bidra til at de blir minst mulig belastende for pasienten.
- Være deltaker i kjente pasienters ansvarsgruppe med tanke på samarbeid og intervensering i samsvar med pasienters kriseplan.
- Relevant involvering i kjente pasienters kriseplan.
- Gi råd og veiledning til samarbeidspartnere i kommunehelse-tjenesten.
- Bidra til at utskrivning fra døgnavdeling til hjemmet blir minst mulig belastende.

Seksjon for døgnbaserte tjenester har 36 senger. Man tilstreber individualiserte behandlingsopplegg med sammensatte tjenester i nært samarbeid med primærhelsetjenesten, kommunenes psykiatritjeneste, psykiatriske sykehusavdelinger og øvrige DPS. Kontinuitet i pasientbehandlingen vektlegges. Døgnavdelingen søker å tilrettelegge for tilgjengelighet og tilbyr fleksibilitet i forhold til oppholdenes varighet. Avdelingen er åpen og baserer all sin virksomhet på frivillig opphold.

Adresse: DPS Halden/Sarpsborg
Kjærlighetsstien 30, 1781 Halden

Telefonnummer: 69 86 59 00

13. FRIVILLIGE ORGANISASJONER

13.1 WayBack - Stiftelsen Livet etter soning

Kan WayBack hjelpe deg?

En WayBack-fadder har som arbeidsoppgave å tilrettelegge veien fra fengsel og inn i samfunnet best mulig sammen med den løslatte. Det handler om å koordinere forholdene mellom instanser som NAV, utdannelsesinstitusjon, lege, rusomsorg m.v og den som løslates best mulig. Dette slik at overgangen ut blir enklest mulig.

Ved å være med i ansvarsgrupper blir fadder en god støttespiller på nettverkssiden. Som fadder følger vi våre medlemmer fra dag til dag og er tilgjengelig både som samtalepartner og kamerat. Vi blir gjerne med i møter med offentlige etater (eller andre) og stiller med stor ekspertise innen det meste av den problematikk som følger (endrings-) prosessen fra kriminalitet til lovlidighet og/eller fra fengsel til frihet.

Gjennom selv å ha gått igjennom denne (endrings-)prosessen, og siden klart å etablere oss som lovlidige samfunnsborgere, mener vi at vi er gode eksempler på at det går an, og at det er en plass for oss alle her i samfunnet. På denne måten ønsker vi å motivere andre til å følge i våre fotspor, men da etter sine egne ønsker og drømmer - du er selv skipper i ditt eget liv!

Foruten at vi hjelper deg med de praktiske utfordringene du står overfor kan du som WayBack medlem bruke "huset" vårt på daglig basis. Du kan bruke våre pc'er til nettsøk. Du kan bruke våre telefoner til viktige samtaler. Du kan delta i våre mange fritidsaktiviteter og etterhvert bli en del av vårt gode sosiale nettverk.

Hvis du soner og snart skal løslates - eller nylig har blitt løslatt - og du har bestemt deg for at du vil leve et liv uten rusmisbruk og kriminalitet, kan WayBack være noe for deg.

Hva vil det si å være fadder

En fadder går inn i fengselet og besøker innsatte. En fadder har bakgrunn fra soning i fengselet men har fokus på et lovlidig rusfritt liv og hva som må til for å leve det. En fadder bortforklarer og unnskylder ikke rus og kriminalitet. Han er klar på at det er noe alle velger og kan velge bort. Gjennom en slik tilnærming kan alle ta styringen i sitt eget liv selv om forutsetningene er forskjellige.

En fadder skal ikke komme med ferdige løsninger. En fadder skal lytte og samtidig være tydelig vedrørende rus og kriminalitet. Det viktigste vil alltid være å bidra til å gi håp, selv om det ser håpløst ut. En fadder er en kamerat og skal forsøke å få klarhet i hva som må til, for at livet skal ta en vending bort fra rus og krim. Men en fadder kan først bidra når den vi besøker har gjort sitt valg. Når vedkommende sier "jeg vil endre livet mitt", da kan fadderen være der, ikke for å drive terapi, men for å være et medmenneske.

Som faddere må vi klare å si nei på et tidlig tidspunkt. Ikke nei til å være et medmenneske, som forstår og ser, men nei til all løgn, bortforklaringer og unnskyldninger for fortsatt rus og kriminalitet. Ved å si at alle har et valg, gir vi også verdighet og ansvarlighet til de vi har kontakt med.

For oss som faddere kan dette være vanskelig, for ved å velge denne holdningen til de vi har kontakt med, vil vi også velge bort mange. Vi må være helt klare på å si nei takk til å være med på veier som vi ser fører til mer rus og kriminalitet. Når alt kommer til alt, er det den innsatte/løslatte selv som må gjøre det vanskeligste valget: Vil jeg slutte? Som fadder kan vi ikke akseptere unnskyldningene for å fortsette som før. Det vi kan si er, at vi er der, når du har bestemt deg. Da kan vi være med å bygge en bro over til det etablerte samfunn.

Ønsker du fadder?

Hvis dette er noe for deg kan du sende en e-mail til post@wayback.no eller ringe direkte til et av våre kontorer.

Flere opplysninger finner du på www.wayback.no

Kontaktinformasjon: Wayback Østfold, telefon: 95 77 28 77

13.2 RIO - Rusmisbrukernes Interesseorganisasjon

RIO er en landsdekkende organisasjon som ble stiftet i 1996. Alle aktive medarbeidere i RIO er tidligere rusavhengige som på forskjellige måter har kommet ut av avhengigheten. I RIO organiserer vi kunnskapen vi får i møte med hjelpeapparatet som tidligere rusavhengige, og nå som brukerrepresentanter. Denne erfaringen er vår viktigste ressurs. I tillegg finnes det mye fagkompetanse i organisasjonen.

RIO har representanter boende i mange deler av landet. Alle jobber på kryss og tvers av region, fylke og kommunegrenser.

Å være ute i felten er viktigere enn alt annet. Daglig leder jobber over hele Norge på lik linje med mange andre representanter. Vi er tilgjengelige overalt på tross av at vi ikke har representanter boende i enhver kommune. Vi foreleser, holder kurs for brukere, fagfolk, byråkrater og politikere.

Myndiggjøring er et viktig prinsipp for RIO. Det betyr at alle har stor frihet til å mene noe på vegne av RIO uten å måtte gå til daglig leder eller andre ledere for å spørre om lov. Å strebe etter en flat struktur er et mål for RIO, og vi ser på uenighet som utviklende i seg selv.

RIO sin viktigste oppgave er å ha et kritisk blikk mot alle tjenester som angår rusavhengige. Vi sitter i mange råd og utvalg, som en av mange påvirkere, på alle nivåer som forvalter ulike rustjenester

Hovedmålet for oss vil alltid være å påvirke fagfolk, byråkrater og politikere i etter vår mening riktig retning. Vi har bred kompetanse etter 14 år i felten og er klare på at våre meninger skal være likeverdige med andre meningsberette personer og systemer i rusfeltet.

RIO er en organisasjon som ser på rusavhengige som en mulig ressurs for små og store samfunn. Dette med bakgrunn i de resursene som må være tilstede for å takle et liv som rusavhengig. Vi mener at alle kan bli rusfrie. Ikke alle blir det, men ingen kan fortelle noen om hvem som blir rusfri eller ikke.

RIO mener at rusavhengighet er en virkelighetsfluktsavhengighet der man flytter seg fra en virkelighet til en annen med bakgrunn i at man ikke klarer å forholde seg til den virkeligheten man burde.

RIO mener at dårlig selvbilde og angst er fellesnevneren for alle rusavhengige uten unntak. Behandling, rehabilitering og individuell plan handler for oss om å tilrettelegge for at den enkelte kan få utvikle seg i samspill med andre mennesker. Å få angrepet angsten bør være en rettighet for alle og spesielt for en gruppe mennesker som kan bli mer ressurssterke enn folk flest.

RIO har mest fokus på oppfølging etter behandling, økt kapasitet i forhold til døgnbehandling og samhandling mellom tjenestene. Våre forelesninger og kurs har alltid dette med seg uansett tema.

I RIO er vi opptatt av at diskusjon skaper vekst. Derfor samhandler vi med alle seriøse deler av rusfeltet enten de er enig med oss eller ikke.

RIO mener at organiseringen må bli en del av fagligheten da alle systemer er en begrenset del av en helhet med bakgrunn i den rusavhengiges sammensatte problem. Vi underviser også i hvordan man bør organisere tjenestene i praksis.

RIO finnes i de fleste byer i Østfold, også i Halden.

Kontaktinformasjon: telefon 99 26 10 78

Kontor Oslo: telefon 22 33 55 39

13.3 Alfa og Omega

Alfa og Omega er en organisasjon med fokus på rusforebygging blant ungdom. Alfa og Omega jobber inn mot fengslene, skoler og blant ungdom generelt. Ved behov for hjelp eller spørsmål til oss, er vi å treffe på telefon eller mail.

I midten av september 2010 åpnet vi et kontaktsenter i Halden.

Kontaktinformasjon: telefon 95 85 96 39

Mailadresse: www.alfaogomega-kontaktsenteret.com

13.4 Røde kors - Visitor tjenesten

Røde Kors-visitorer skal være til støtte for innsatte i fengsel som trenger noen å snakke med. Ensomheten bak murene er utpreget og visitorbesøket kan være et kjærkomment tilskudd til en monoton fengselshverdag. Kjernen i visitormandatet er den fortrolige samtalen og visitorene skal møte den innsatte med respekt.

Visitortjenesten i Røde Kors har som overordnet mål å ivareta de mest sårbare av innsatte. Dette gjelder i første rekke varetekstinnsatte, fanger med psykisk sykdom, førstegangssonere, forvaringsdømte, innsatte med barn og utenlandske innsatte. Den innsatsen visitorene gjør i fengslene er anerkjent av både kriminalomsorgen og i fagmiljøene.

I dag finnes det nesten 600 visitorer fordelt på 31 fengsler. I noen fengsler er det fellesarrangementer der alle fanger og visitorer deltar, mens de aller fleste visitorer har regelmessige møter med én innsatt.

De fleste fanger får besøk kun på egne besøksrom mens de sitter inne. Visitorer fra Norges Røde Kors besøker fangene på deres eget område – på cella. Ingen andre organisasjoner får besøke varetektsfengslede med restriksjoner, det vil si personer som har brev- og besøksforbud eller lignende. For denne oppgaven er det spesielt viktig å bruke visitorer Norges Røde Kors er fullstendig trygge på, og som man er helt sikker på kan takle oppgaven. Varetektstiden er den mest sårbare fasen av soningen, blant annet skjer ett av fire selvmordsforsøk i fengsel mens fangen sitter i varetekt

Hvem kan bli visitor?

Visitorer utgjør ikke en ensartet gruppe mennesker, men rekrutteres fra ulike sosiale lag og fra begge kjønn. De har en særdeles viktig oppgave, og det stilles derfor strenge krav til søkerne og til hvordan tjenesten utføres. Et av kriteriene er at personen skal være særlig egnet til denne type virksomhet.

Ønsker du besøk av en visitor?

Dersom du sitter i fengsel og vil ha mer informasjon om Norges Røde Kors Besøktjeneste, kan du gi beskjed til presten, fengselsledelsen eller det øvrige personellet i fengselet.

Besøkene er basert på frivillighet og visitorene har taushetsplikt. Visitoren din besøker deg regelmessig hvis du ønsker det. Et visitorbesøk kommer i tillegg til de private besøkene du får.

Kontaktinformasjon: telefon 456 34 322

13.5 Prison Fellowship

Prison Fellowship er et økumenisk kristent fengselsfelleskap tilsluttet Prison Fellowship International, se <http://www.pfi.org>

Prison Fellowship er representert i 114 land og har som formål å hjelpe innsatte, eks-innsatte og deres pårørende over hele landet. Prison Fellowship Norge ble stiftet i april 1988.

Grunnleggende fokus er:

- God opplæring av frivillige medarbeidere. PF-kontakt-kurser og sommerseminar
- Møter og besøk i fengslene
- Alpha-kurs, tema- og inspirasjonssamlinger
- Hjelp med kristne nettverk ved løslatelse
- Hjelp til utenlandske innsatte, bidrag med bibler på andre språk

- Hjelp til besøk fra familie i utlandet
- Assistanse ved hjemsendelse til hjemlandet, bruk av hjemlandets Prison Fellowship
- Hjelp til offer for kriminalitet
- Om mulig bidra til å skape forsoning mellom offer og gjerningsmann

Samarbeid og erfaringsutveksling:

- med andre norske kristne organisasjoner
- med Kriminalomsorg i Frihet og sosiale hjelpetiltak i kommunene
- med Evangeliesenteret og andre kristne ettervernstiltak
- med Prison Fellowship i andre land , om fengselsprogrammer, om forsoningsprogrammer (Restorative Justice) og bidrag til norsk utviklet trosbasert program Nytt Liv
- deltakelse på internasjonale konferanser og ledertreningsprogrammer
- jevnlig utsendelse av norske nyhetsbrev, mottak av internasjonale nyheter

Kontaktpersoner i Halden:

Thore Vidar Johnsen, telefon: 69 18 20 38/480 62 876

Elisabeth Vinje Andersen, telefon: 977 43 868

13.6 Anonyme Alkoholikere - AA

AA har møte i Halden mandager og onsdager kl. 19.00.

Adresse: Ole Dahls gate 1 (Kjelleren på Tabernakelet)

Telefon: 911 77 770

Mer info: www.anonymealkoholikere.no

13.7 Anonyme narkomane NA

NA har møte i Halden torsdager kl. 19.00 og lørdager kl. 15.00

Adresse: Storgata 4, Inngang fra Blokkhusgata

Telefon: 90 53 93 59 - telefonen er åpen alle hverdager mellom kl 17.00 og 19.00.

Mer info: www.nanorge.org

14. ANDRE FRIVILLIGE LAG OG FORENINGER I HALDEN

Ønsker du å komme i kontakt med frivillige lag og organisasjoner ved løslatelsen, så ta dette opp med fengselskoordinatoren eller gå inn på Halden kommunes hjemmeside.